

Εργαστήριο-συζήτηση με θέμα

Πολιτικές και αιτήματα για την κατοικία την περίοδο της κρίσης

ΕΜΠ, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, 3 - 4 Απριλίου 2014

Η οικονομική κρίση και η εφαρμογή σκληρών πολιτικών λιτότητας κάνει επείγουσα την αναθέρμανση της εδώ και πολλά χρόνια υποβαθμισμένης συζήτησης για το ρόλο του κράτους στη διασφάλιση του δικαιώματος στη στέγη για όλους τους κατοίκους της χώρας. Το εργαστήριο εντάσσεται στην γενικότερη προσπάθεια για την καταγραφή και κατανόηση των διαστάσεων του στεγαστικού ζητήματος στην Ελλάδα της κρίσης, και την διερεύνηση, άμεσων και μακροπρόθεσμων, κατευθύνσεων και εναλλακτικών που θα θέσουν τις βάσεις για μια -ολοκληρωμένη και καθολική- κοινωνική πολιτική κατοικίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του στεγαστικού τομέα στην Ελλάδα (μικρή-ιδιοκτησία, πολυδιάσπαση του στεγαστικού αποθέματος), την περιορισμένη ανάπτυξη στεγαστικών πολιτικών και εργαλείων (και πλήρη διάλυση των προηγούμενων μηχανισμών με την κατάργηση του ΟΕΚ), την απουσία επαγγελματικών φορέων (επενδυτικών ή μη-κερδοσκοπικών) στη διάθεση και διαχείριση κατοικίας (για ενοικίαση ή ενδιάμεσες μορφές ιδιοκτησίας και χρήσης σε συνεταιρισμούς και συλλόγους κατοικίας), αλλά και τις εδραιωμένες αντιλήψεις για την πρόσβαση στην κατοικία μέσω της αγοράς, των οικογενειακών στρατηγικών και τη διευρυμένη επένδυση σε γη και ακίνητα, το εργαστήριο θα επιδιώξει να διερευνήσει τα παρακάτω ερωτήματα:

- Ποιο το περιεχόμενο της κοινωνικής κατοικίας σήμερα και ποια η κατεύθυνση για μια ολοκληρωμένη στεγαστική πολιτική (εργαλεία, επίπεδα διακυβέρνησης, φορείς);
- Ποιες πολιτικές για την ανάσχεση της συγκέντρωσης της ακίνητης ιδιοκτησίας, παράλληλα με την προώθηση συλλογικών μορφών διαχείρισης του οικιστικού αποθέματος και διασφάλισης της πρόσβασης σε αξιοπρεπή κατοικία για όλους;
- Ποιες θεσμικές παρακαταθήκες και εμπειρίες της δημόσιας διοίκησης θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν προς την κατεύθυνση μιας κοινωνικής πολιτικής κατοικίας;
- Ποιες κοινωνικές θεσμίσεις και σχέσεις μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάπτυξη εναλλακτικών και συλλογικών μορφών πρόσβασης στην κατοικία;
- Μπορούμε να δούμε την κρίση σαν μια προνομακική συγκυρία για την επεξεργασία και προώθηση ενός νέου παραδείγματος στον τομέα της δημόσιας παρέμβασης και των κοινωνικών αντιλήψεων για τη στέγη;

Τη συζήτηση και τα ερωτήματα θα εμπλουτίσει η διάλεξη του Javier Burón σε σχέση με την κατασκευαστική και κτηματομεσιτική φύσκα στην Ισπανία, τις επιπτώσεις στην δυνατότητα πρόσβασης στην κατοικία, τη στεγαστική πολιτική της Χώρας των Βάσκων και τις πολιτικές κατοικίας σε περίοδο κρίσης με έμφαση στις πολιτικές επανάχρησης του οικιστικού αποθέματος και τις συλλογικές και συνεταιριστικές μορφές παραγωγής, πρόσβασης και διαχείρισης της κατοικίας.

Ο **Javier Burón Cuadrado** είναι δικηγόρος, με ειδίκευση στο δημόσιο δίκαιο, την αγορά κατοικίας και τις δημόσιες πολιτικές. Από το 2003 έως το 2009 ήταν διευθυντής και στη συνέχεια αναπληρωτής υπουργός κατοικίας της αυτόνομης κυβέρνησης της Χώρας των Βάσκων. Σήμερα είναι συνεργάτης εταιρίας (Urbania ZH Gestión) που παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες κατάρτισης σε φορείς της δημόσιας διοίκησης ώστε να βελτιώσουν την λειτουργία τους χωρίς να ιδιωτικοποιήσουν ούτε την λήψη αποφάσεων, ούτε την προοπτική οικονομικού όφελους για το δημόσιο. Στην κατεύθυνση αυτή προωθεί την συνεργασία δημόσιων φορέων και ιδιωτικών μη-κερδοσκοπικών φορέων στον τομέα της κατοικίας. Συνεργάζεται με ακαδημαϊκά ινστιτούτα και με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Δημοσιεύει άρθρα στο μπλόγκ του (leolo.blogspot.com) για θέματα δημοσίου δικαίου και οικονομικών, με εστίαση στην κατοικία, την κτηματαγορά και τον πολεοδομικό σχεδιασμό. Συνεργάζεται με περιοδικά που ειδικεύονται σε ζητήματα κατοικίας και είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Έρευνα Κατοικίας (ENHR).

COST Action IS1102 - SO.S Cohesion. Social services, welfare states and places

Το εργαστήριο διοργανώνεται στο πλαίσιο του προγράμματος "SOS Cohesion – Social Services, Welfare states and places" (Cost Action IS1102 - <http://www.cost-is1102-cohesion.unirc.it/>) που χρηματοδοτείται από τον Ευρωπαϊκό οργανισμό COST (<http://www.cost.eu/>). Η διερεύνηση του ζητήματος της κατοικίας και των στεγαστικών πολιτικών στο πλαίσιο της κρίσης (με επίκεντρο την Αθήνα) εντάσσεται στη θεματική με τον γενικό τίτλο «Κατοικία και γειτονιά» ως μια από τις μελέτες περίπτωσης του δεύτερου πακέτου εργασιών του προγράμματος.

Υπεύθυνες διοργάνωσης: Δήμητρα Σιατίτσα, Ντίνα Βαλου

Πρόγραμμα

Πέμπτη 3 Απριλίου, @ Πατησίων 42, κτίριο Τσοίτσα, 1ος, αμφιθέατρο T101

18:30 - 20:30 Δημόσια διάλεξη

Javier Buron: Spanish and Basque housing public policies from growth to crisis

Ερωτήσεις-συζήτηση

Παρασκευή 4 Απριλίου, @ Πατησίων 42, κτίριο Τσοίτσα, 1ος, αίθουσα T102

13:00 - 15:00 Εργαστήριο με τον Javier Buron για τις δημόσιες πολιτικές κατοικίας (στα αγγλικά)

16:00-19:30 Ανοιχτό εργαστήριο-συζήτηση (στα ελληνικά)

16:00 - 17:30 Κοινωνική πολιτική κατοικίας στην Ελλάδα: παλιότερες και νέες εμπειρίες

συντονισμός: Δήμητρα Σιατίτσα (αρχιτέκτονας, υπ.διδ.ΕΜΠ)

Σύντομες παρεμβάσεις (10 με 15λεπτά)

Εύη Κάιλα (κοινωνιολόγος αστακού χώρου, πρ. ΟΕΚ): Η εμπειρία της κοινωνικής κατοικίας ως ανταποδοτικής παροχής: Δυνατότητες αξιοποίησής της-Προοπτικές

Δημήτρης Εμμανουήλ (πολεοδόμος- γεωγράφος, ΕΚΚΕ) : Προβλήματα και προκλήσεις για την μεταρρύθμιση/ανάπτυξη πολιτικών κατοικίας στην Ελλάδα

Περσινίδου Ιωάννα (κοινωνική λειτουργός, ΠΡΑΞΙΣ) : Πρόσφατα πιλοτικά εγχειρήματα που εισάγουν τον όρο κοινωνική κατοικία

Σχολιασμός

Κατερίνα Πούτου (Δίκτυο κοινωνικών οργανώσεων για το δικαίωμα στη στέγη)

Σταύρος Σταυρίδης (αρχιτέκτονας, καθηγητής ΕΜΠ)

Ερωτήσεις-συζήτηση

17:30 - 18:00 Διάλειμμα

18:00 - 19:30 Μικρή ιδιοκτησία: δανεισμός, φορολογία ακινήτων, κοινωνική οικονομία

συντονισμός: Τόνια Κατερίνη, (αρχιτέκτονας, Αλληλεγγύη για όλους)

Σύντομες παρεμβάσεις (10 με 15λεπτά)

Κατερίνα Κνήτου (δικηγόρος, Αλληλεγγύη για όλους): Προβλήματα από την υπερχρέωση των μικρών ιδιοκτητών και αιτήματα

Γιώργος Ιωαννίδης (ερευνητής ΙΝΕ- ΓΣΕΕ): Η φορολογία ακινήτων ως εργαλείο για την εφαρμογή πολιτικών κατοικίας

Πέτρος Ρυλμόν (οικονομολόγος): Αλληλεγγύη και κοινωνική οικονομία στην κατοικία

Σχολιασμός

Μαρία Μάρκου, (αρχιτέκτονας, καθηγήτρια ΕΜΠ)

Θωμάς Μαλούτας (γεωγράφος, καθηγητής Χαροκόπειο)

Ερωτήσεις-συζήτηση